

Boekenleeuw voor Kathleen Vereecken, Boekenpauw voor André Sollie

Ieder jaar, naar aanleiding van de Jeugdboekenweek, reikt Boek.be prijzen uit aan de beste **auteur** en **illustrator** van kinder- en jeugdboeken van het afgelopen jaar. Drie auteurs en drie illustratoren worden dit jaar bekroond.

Voor de Boekenleeuw en de Boekenpauw komt het werk in aanmerking van Vlaamse auteurs en illustratoren dat voor het eerst verscheen tussen 1 januari en 31 december 2009.

Kathleen Vereecken

Met de **BOEKENLEEUW** wordt de auteur bekroond van het beste kinder- of jeugdboek. De winnaar van de Boekenleeuw wordt beloond met € 2.500 en ontvangt een gouden speld.

De Boekenleeuw 2010 gaat naar **Kathleen Vereecken** voor haar boek ***Ik denk dat het liefde was*** (Lannoo)

* * *

De **BOEKENWELPEN** zijn eervolle vermeldingen voor auteurs. De laureaten van een Boekenwelp krijgen een zilveren speld.

De Boekenwelpen 2010 zijn voor

- **Laure Van den Broeck** voor ***De 17e zomer van Maurice Hamster*** (Clavis)
- **Peter Van Olmen** voor ***De kleine Odessa*** (Van Goor/Standaard Uitgeverij)

André Sollie

De **BOEKENPAUW** is de prijs voor de illustrator van het best geïllustreerde kinder- of jeugdboek. De winnaar van de Boekenpauw krijgt eveneens € 2.500 en ontvangt een gouden speld.

De Boekenpauw 2010 gaat naar **André Sollie** voor ***De Zomerzot*** (Querido/WPG).

* * *

De **BOEKENPLUIMEN** zijn eervolle vermeldingen voor illustratoren. De laureaten van een Boekenpluim krijgen een zilveren speld.

De Boekenpluimen 2010 zijn voor

- **Carlil Cneut** voor ***Fluit zoals je bent*** (samensteller: Edward van de Vendel) (De Eenhoorn)
- **Gerda Dendooven** voor ***Hoe het varken aan zijn krulstaart kwam*** (Querido)

- De juryverslagen: zie p. 2-5.
- Meer info over de winnaars: zie p. 6-7.

Juryverslag Boekenleeuw en Boekenwelpen 2010

De prijzen werden toegekend door een onafhankelijke jury, bestaande uit: Vanessa Joosen (voorzitter, Universiteit Antwerpen), Griet Loix (Stichting Lezen), Bas Maliepaard (recensent Trouw en freelance journalist), Annemie Rombaut (Beste Boekenjuf 2007) en Katelijne Vanhove (Brugse boekhandel).

Dit verslag is opgebouwd zoals veel van de kinder- en jeugdboeken die de jury dit jaar heeft gelezen. Ons verhaal begint wat droevig, maar stilaan groeit de hoop en het vertrouwen in de toekomst, en aan het slot is er reden tot feesten. Literair gezien is dit niet altijd een geloofwaardige opbouw, maar voor de selectie van de Boekenleeuw en de Boekenwelpen van dit jaar is de opvolging van teleurstelling, hoop en voldoening een waar gebeurd feit. Uiteindelijk mag de jury van de Boekenleeuw drie indrukwekkende romans bekronen van internationale allure. De verhalen zijn wel degelijk van Vlaamse bodem, maar spelen zich allemaal af in een (soms fictief) buitenland en zijn geschreven in de traditie van de betere buitenlandse vertellers. Deze schrijvers hebben zó'n authentieke, eigen stem weten te vinden dat het de jury niet zou verbazen als er in de toekomst ook buiten onze landsgrenzen naar hen geluisterd zal worden.

Maar voor we deze lofzang voortzetten toch eerst wat droevig nieuws. De nominatielijst die u enkele weken geleden van ons gekregen heeft, leek eerder op een shortlist dan op een longlist. De jury had liever het dubbele aantal boeken op de lijst gezet. Tot onze spijt bleken weinig van de ingezonden titels aan onze criteria van hoogstaande literaire kwaliteit en leesplezier te kunnen voldoen. Vertaald werk ontbreekt zelfs geheel op de nominatielijst – niet zozeer omdat de technische kwaliteit van de vertalingen te wensen overliet, maar omdat de boeken de jury inhoudelijk niet konden overtuigen. Die korte longlist zet zich vandaag om in een kleiner aantal welpen dan de voorbije jaren.

Gelukkig kom ik daarbij snel tot onze tweede ervaring: de hoop voor de toekomst. De jury is verheugd dat ze vandaag twee mensen voor het voetlicht mag brengen die zelf nog pasgeboren welpen zijn in de wereld van de jeugdliteratuur. We merken twee frisse stemmen op die zich volgens ons nog kunnen ontwikkelen tot een flinke leeuwenschreeuw.

De eerste Boekenwelp gaat naar een kinderboek dat de Engelse en Duitse *fantasy* traditie voor het eerst succesvol introduceert in de Vlaamse jeugdliteratuur. De auteur *beschrijft* in zijn boek niet alleen de kracht van woorden, maar *toont* vooral hoe literatuur lezers kan meeslepen. Het is een bijzonder gelaagd verhaal, waarin spanning, humor en fantasierijke vondsten worden afgewisseld met filosofische vraagstukken, morele dilemma's en krachtige emoties. De ambitie, maar ook het verteltalent, spat van elke bladzijde, en de auteur blijkt in staat om verschillende verhaallijnen vakkundig te verweven tot een verhaal dat gaandeweg een epische dimensie krijgt.

Wie hier enkel echo's van andere *fantasy* schrijvers herkent, gaat voorbij aan de originele vondsten en de eigenzinnige stijl van **Peter Van Olmen**. De jury bekroont **De kleine Odessa** dan ook met een welverdiende Boekenwelp.

De tweede Boekenwelp gaat naar een realistische adolescentenroman, die ons onmiddellijk opviel door de sfeerschepping, het gevoel voor timing en de overtuigende karaktertekening. Niet alleen de setting van deze roman is Amerikaans, ook de filmische stijl deed ons denken aan de betere *young adult novels* uit de Verenigde Staten. Tegen de achtergrond van een

broeierige zomer schetst de auteur de volwassenwording en seksuele ontluiking van een jongen die je alle goeds zou toewensen, maar die zichzelf door zijn goedgelovigheid behoorlijk in nesten werkt. Ook dit verhaal is ambitieus en veelzijdig. Het is spannend en bij momenten erotisch geladen, en tussen de regels zindert de vraag hoe goed we de ander ooit wel kennen en hoe blind we kunnen zijn door de leugens die we graag geloven.

We menen in **Laure Van den Broeck** een natuurtalent te herkennen van wie we nog veel mogen verwachten en kennen haar met plezier een Boekenwelp toe voor **De 17e zomer van Maurice Hamster**.

Ten slotte zijn we blij dat we het jeugdboekenjaar 2009 kunnen afsluiten met een winnaar die er mag staan. We bekronen dit jaar een historische jeugdroman die de geheimen van de geschiedenis ontsluit en als uitgangspunt neemt voor een origineel en ontroerend verhaal. Ook in dit boek roemen we de psychologische overtuigingskracht, en de filosofische en literaire gelaagdheid, die nooit ten koste gaat van de plot. De rijke historische documentatie die aan deze roman ten gronde ligt, zorgt voor een stevige basis, maar verdringt het verhaal evenmin naar de achtergrond. We lazen dan ook in de eerste plaats een geloofwaardig geschetste groei van een ongewenst kind dat uiteindelijk een getalenteerd schrijver wordt.

Een verhaal dat tot leven komt in geuren en kleuren, maar dat je evengoed bestookt met pijnlijke scènes en filosofische vragen. Maakt liefde je week, of is het de enige manier om te overleven in een wereld waar een mensenleven weinig waard is? En wat maakt ons tot wie we zijn? Zijn het de talenten en gebreken die we van bij de geboorte meekregen, of worden we bepaald door onze opvoeding en ervaringen? Bestaat er wel zoiets als keuzevrijheid? Dit zijn vragen waarop het boek – gelukkig maar – geen antwoorden geeft, maar die ervoor zorgen dat de roman nog lang blijft nazinderen.

Sommige schrijvers mag je nooit geloven, zo leert dit boek ons, maar in het fantasievolle verhaal dat **Kathleen Vereecken** vertelt zijn we maar al te graag meegegaan. We feliciteren haar dan ook van harte met de Boekenleeuw voor **Ik denk dat het liefde was**.

Juryverslag Boekenpauw en Boekenpluimen 2010

De prijzen worden toegekend door een onafhankelijke jury, bestaande uit Annemie Leysen (voorzitter, recensent voor o.a. De Morgen), Evelyne de Mesmaeker (boekhandel Malpertuus), Els Michiels (Stichting Lezen), Albert Pepermans (Sint-Lucas Gent) en Eric Van Thillo (recensent Pluizuit).

De jury kwam ogen te kort bij het bekijken van het werk van 47 potentiële winnaars van de Boekenpauw of een Boekenpluim. Dat had alles te maken met de grote verscheidenheid aan stijlen, technieken, signaturen, kleuren en maten van de ingezonden boeken. Vaak hadden ze wel wat bijzonders te vertellen. En dat een keurgroep van Vlaamse illustratoren met hun eigenzinnige plastische benadering de wereld van aanschijn kunnen doen veranderen, ook dat werd nog maar eens bevestigd. En toch werd het een moeizaam en langdurig juryoverleg. Het eerste kaf werd vlotjes van het eerste koren gescheiden. Uit vijftien uitverkoren boeken moest vervolgens gezocht worden naar wat net iets meer of net iets minder overtuigend zou kunnen zijn. Verbluffende zeggingskracht, verrassende originaliteit en professionele techniekbeheersing, dat wilden we vinden. De acht boeken die we in de kijker konden zetten hadden het, vonden we, allemaal. En dat toch ook één van de dit jaar schaarse debutanten dat lijstje haalde, maakte het compleet.

Tenslotte bleven vier kandidaten in de running voor één Boekenpauw en twee Boekenpluimen. Met vier boeken van evenveel doorgewinterde illustratoren, die stuk voor stuk excelleerden door overduidelijk vakmanschap, vernieuwende grafiek en welsprekende vertelkunst. Eentje teveel, dus. Eentje dat hier toch een vermelding verdient.

Unheimlich is de toon van een vreemd verhaal over een nog vreemder meisje dat door het leven moet met de huid van een boom en dat in de kersttijd toch een bestemming vindt. In de winterse, gelaagde illustraties roept de illustrator de onherbergzame en bizarre sfeer perfect op. Ze zette met verve verschillende grafische technieken en een relevant kleurenpalet in. Het ingenieuze spel met schaduwen in wisselende tinten geeft het geheel een intrigerende schoonheid. *Een wel heel bijzondere kerst* van Geert Vervaeke, met een verhaal van Kristien In-'t-Ven (Lannoo) krijgt net geen Boekenpauw of Boekenpluim, maar wel een pluim op de hoed van de jury.

In een heel eigen, originele vertel- en tekenstijl werd een oud volksverhaal opnieuw springlevend gemaakt. In dit boek zijn twee scheppers aan het werk. Op de prachtige pastelkleurige illustraties vermoed je De Goede Vader, in een hip roze pak gestoken. Ten voeten uit krijg je hem nauwelijks te zien. Wat knorrig wegens het vele gedoe geeft hij alle dieren hun finishing touch: een kleur, een naam én een eigen kenmerk dat ze maakt tot wat ze zijn. Het varken verschijnt te laat op het appèl. Een krul in de staart kan nog net. Daar moet hij het mee doen. In een vaak verrassende compositie, bijzondere gelaagde technieken en een vernieuwd kleurenpalet herleidt die andere schepper - op - mensenmaat een mythisch universum tot een rozig toegankelijk niveau. De grappige details en de knipogende verwijzingen, de vaak transparante pastelkleuren, en de overvloedige luchtige lichtheid maken van dit prentenboek een hemels geschenk.

Een eerste Boekenpluim gaat naar *Hoe het varken aan zijn krulstaart kwam* van **Gerda Dendooven** (Querido).

Voor een bijzonder vormgegeven en samengestelde bloemlezing leverde een al even bijzondere illustrator met zijn subtiele, vakkundig gemaakte tekeningen een meesterstuk af. Op de cover trekt meteen een vrolijke, bonte beestenstoet voorbij, die de lezer onweerstaanbaar het boek binnenleidt. Elke tekening is hier perfect gedoseerd en voegt op een subtiele wijze een verrassende poëtica toe aan de bijbehorende dierengedichten. De slimme illustrator laat vaak stiekem een eigen grappige of poëtische interpretatie vermoeden. Een geniepig glunderende vos in de kruin van een omgekeerde boom, bijvoorbeeld. Of een bijna dode poes in pyjama met flinterdunne vleugeltjes. De vrij starre gezichten halen hun expressiviteit uit de sprekende houdingen, de ingenieuze compositie en het uitgekiende kleurgebruik. De beesten in mensenpakjes, perfect passend bij hun aard, kregen onmiskenbaar menselijke trekjes en houdingen mee. Meteen vervaagt de grens tussen de soorten. Mens of beest, waar zit het verschil? Het maakt niet uit, in dit wonderlijke Carnaval des animaux.

Een tweede Boekenpluim gaat naar ***Fluit zoals je bent*** van **Carll Cneut**. Een bloemlezing samengesteld door Edward Van De Vendel (De Eenhoorn).

In dit prentenboek wordt op elke pagina, in woord en beeld, uitvoerig gewacht. Op zijn Becketts, haast. Het is warm, heel warm. Een kleine jongen is thuis. Alleen. En bang voor die onbestemde gek, die weer door het land dwaalt. Want dat doet die, rondwalen, met zulk weer, zegt zijn moeder. In mooie, suggestieve prenten schildert de illustrator fantasieën over wie hij wel mag zijn, die zot. Een macho bodybuilder of een wat miezerige kabouter? Een engel, misschien, of een clown? In zijn verbeelding wordt die onbekende een of ander beest, het ene al wat akeliger dan het andere: een enorme rode draak, een sympathieke beer, een grappig paard in t-shirt? Het wordt steeds benauwder in zijn kleine hoofd. Spoken, duivels, dieven, allemaal duiken ze op in zijn angstige en eenzame afwachting. Aan het eind daagt hij eindelijk op, de lang verwachte, en valt alles weer in de plooi. Een ontwapenend boek over onbestemde kinderangsten en verlangen naar warme geborgenheid is dit. Tekst en beeld spelen ingenieus op elkaar in. De kunstenaar schrijft met zijn verkwasten en collages en tekent met zinnen. De royale prenten laten veel onuitgesproken. In een uitgepuurde vormgeving speelt de illustrator met wisselende proporties en perspectieven en experimenteert hij met gedurfde kleurencombinaties en verrassende composities. De fragiele beelden en de robuuste figuren zitten boordevol verborgen emoties. De wisselende kleuren volgen de stemming van de kleine jongen op de voet en maken de zomerse gekte haast lijfelijk voelbaar. Een zeer mooi en genereus prentenboek, waarin met succes nieuwe plastische mogelijkheden worden verkend.

De Boekenpauw 2010 gaat naar ***De Zomerzot*** van André Sollie (Querido).

Boekenleeuw en Boekenwelpen ◆ meer info

Laureaat **Boekenleeuw**: Kathleen Vereecken, *Ik denk dat het liefde was* (Lannoo)

Kathleen Vereecken

Reeds als kleine uk verslond Kathleen Vereecken († 1962) gretig alles wat haar leesgrage ogen te pakken kregen. “Lezen werd de sleutel tot reizen in tijd en ruimte” zegt ze er zelf over. Momenteel werkt ze als journaliste voor uiteenlopende media: kranten, vrouwenbladen en vakbladen. In 1993 debuteerde ze met het kinderboek *Het raadsel in het fluisterbos*. In 1997 verscheen de historische en sociale jeugdroman *Alle kleuren grijs*, gebaseerd op het leven van haar overgrootmoeder, die als kind in een vlasspinnerij werkte. De historische achtergrond blijft belangrijk in haar volgende boeken, ook in haar eerste non-fictieboek dat in 2002 verscheen: *Kunnen heksen heksen*. Haar adolescentenroman *Lara & Rebecca*, speelt zich af tijdens de Amerikaanse burgeroorlog en het leven op een plantage in Louisiana.
www.kathleenvereecken.be

***Ik denk dat het liefde was* (+13 jaar)**

Toen Jean-Jacques Rousseau in 1762 een baanbrekend boek over opvoeding schreef, *Emile ou de l'éducation*, wist niemand dat hij zijn vijf eigen kinderen op de dag van hun geboorte naar het vondelingentehuis had gebracht. Dit boek vertelt het verhaal van zijn oudste zoon, of hoe het had kunnen zijn.

Leon groeit op als vondeling in de Morvan. Als zijn beste vriendin sterft, is Leon voor het eerst echt alleen. Ondanks het gemis weet hij dat hem maar één ding te doen staat: leven. In de woelige onderbuik van Parijs raakt hij in de ban van lezen en schrijven. En van de gekte die liefde heet. Wat hij nog niet weet, is dat zijn moeder binnenkort zijn pad zal kruisen. Maar als hij ontdekt wie zijn vader is, wordt hij pas echt kwaad.

De winnaars van de **Boekenwelpen** zijn:

<p>Laure Van den Broeck <i>De 17e zomer van Maurice Hamster</i> (+12 j.) (Clavis)</p>		<p>Peter Van Olmen <i>De kleine Odessa</i> (+12 j.) (Van Goor/Standaard Uitgeverij)</p>	

Boekenpauw en Boekenpluimen ◆ meer info

De winnaar van de **Boekenpauw** is **André Sollie** met **De Zomerzot** (Querido).

	<p>André Sollie André Sollie (1947) volgde een grafische opleiding aan het Hoger Sint-Lukasinstituut in Brussel en was aanvankelijk vrijwel uitsluitend werkzaam als illustrator van kinder- en jeugdboeken – hij illustreerde of tekende de cover van meer dan 250 kinderboeken. Maar hij ging ook zelf schrijven: gedichten, verhalen, hoorspelen en liedjesteksten voor musicals, jeugdtheater en televisie. Kenmerkend is zijn suggestieve stijl: woorden en lijnen die omzichtig voelen, zoeken, tasten in een waaier van emoties. In 1998 ontving hij de Boekenpauw voor zijn illustraties van <i>De brief die Rosie vond</i>, geschreven door Bart Moeyaert, en in 2005 kreeg hij een Boekenpluim voor <i>Dubbel Doortje</i>.</p>
	<p>De Zomerzot (+5 jaar) In de fantasie van een bang kind kan een onschuldig zinnetje uitgroeien tot een nachtmerrie. Wanneer zijn vader hem even alleen laat in de tuin, beginnen de gedachten van de kleine Menno te tollen. Zijn moeder vertelde over de zomerzot die door het land dwaalt, maar wie is die vreemde figuur? Een engel? Een clown? Een dief? Een duivel? Tekst en illustraties drijven de spanning samen op. Korte vragen spreken het inlevingsvermogen van jonge lezers direct aan, en prikkelen hun verbeelding. Je voelt de temperatuur stijgen, tot een regenbui verlossing brengt, en de vader van Menno met taart verschijnt.</p>

De winnaars van de **Boekenpluimen** zijn:

			
<p>Carll Cneut <i>Fluit zoals je bent</i> Samensteller: Edward Van de Vendel (De Eenhoorn)</p>	<p>Gerda Dendooven <i>Hoe het varken aan zijn krulstaart kwam</i> (Querido)</p>		

Affiche en bladwijzers

(deel van affiche)

Een **affiche** met een overzicht van de prijswinnaars wordt verspreid in alle deelnemende boekhandels en in bibliotheken.

De nieuwe **bladwijzers** van de Boekenleeuw en Boekenpauw (hierbij afgebeeld) worden gratis verspreid via de deelnemende boekhandels (lijst raadpleegbaar via www.boekenbeesten.be).

VOOR DE REDACTIE

Contactgegevens uitgevers

Meer informatie over de winnende auteurs, illustratoren en hun boeken kunt u aanvragen bij hun uitgevers:

André Sollie Gerda Dendooven	Querido/WPG Uitgevers	Chris Boudewijns 03 205 94 00 cb@wpg.be
Laure Van den Broeck	Clavis	Tanja Appeltants 011 28 68 68 tanja@clavisbooks.com
Kathleen Vereecken	Lannoo	Sofie Van Sande 051 42 42 11 sofie.vansande@lannoo.be
Carll Cneut	De Eenhoorn	Bart Desmyter 056 60 54 60 bart.desmyter@eenhoorn.be

Communicatieverantwoordelijke Boek.be

- Patricia De Laet
- 03 287 66 79 | 0496 10 38 56 | patricia.delat@boek.be

Op www.boek.be/actie/boekenleeuw-boekenpauw-2010 vindt u onderaan de pagina een persluik waar u de persberichten, de nominatieverslagen en de logo's van 2010 kunt downloaden.